

## **Закон України № 1914: визначення мінімального податкового зобов'язання**

Інформуємо, що Законом України від 30 листопада 2021 року № 1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» Податковий кодекс України доповнено новою статтею 38<sup>1</sup>.

Статтею 38<sup>1</sup> ПКУ визначено мінімальне податкове зобов'язання (далі – МПЗ).

Так, мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) щодо земельної ділянки, нормативна грошова оцінка якої проведена, обчислюється за формулою:

$$\text{МПЗ} = \text{НГО}_\text{д} \times \text{К} \times \text{М} / 12,$$

де:

МПЗ – мінімальне податкове зобов'язання;

НГО<sub>д</sub> – нормативна грошова оцінка відповідної земельної ділянки з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим Кодексом для справляння плати за землю;

К – коефіцієнт, який становить 0,05;

М – кількість календарних місяців, протягом яких земельна ділянка перебуває у власності, оренді, користуванні на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) платника податків.

Мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) щодо земельної ділянки, нормативна грошова оцінка якої не проведена, обчислюється за формулою:

$$\text{МПЗ} = \text{НГО} \times \text{S} \times \text{К} \times \text{М} / 12,$$

де:

МПЗ – мінімальне податкове зобов'язання;

НГО – нормативна грошова оцінка 1 гектара ріллі по Автономній Республіці Крим або по області з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного відповідно до порядку, встановленого цим Кодексом для справляння плати за землю;

S – площа земельної ділянки, гектарах;

К – коефіцієнт, що становить 0,05;

М – кількість календарних місяців, протягом яких земельна ділянка перебуває у власності, оренді, користуванні на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) платника податків.

При обчисленні мінімального податкового зобов'язання платниками єдиного податку четвертої групи – фізичними особами – підприємцями, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України «Про фермерське господарство», коефіцієнт «К», визначений у підпунктах 38<sup>1</sup>.1.1 і 38<sup>1</sup>.1.2 п. 38<sup>1</sup>.1 ст. 38<sup>1</sup> ПКУ, застосовується у половинному розмірі.

Мінімальне податкове зобов'язання визначається за період володіння (користування) земельною ділянкою, який припадає на відповідний податковий (звітний) рік.

Мінімальне податкове зобов'язання не визначається для:

- земельних ділянок, що використовуються дачними (дачно-будівельними) та садовими (городницькими) кооперативами (товариствами), а також набуті у власність/користування членами цих кооперативів (товариств) у результаті приватизації (купівлі/продажу, оренди) у межах земель, що належали цим кооперативам (товариствам) на праві колективної власності чи перебували у їх постійному користуванні;

- земель запасу;

- невитребуваних земельних часток (паїв), розпорядниками яких є органи місцевого самоврядування, крім таких земельних часток (паїв), переданих органами місцевого самоврядування в оренду;

- земельних ділянок зон відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

- земельних ділянок, віднесених до сільськогосподарських угідь, які належать фізичним особам на праві власності та/або на праві користування та станом на 01 січня 2022 року знаходилися у межах населених пунктів.

У разі передачі земельних ділянок в оренду (суборенду), емфітевзис або інше користування мінімальне податкове зобов'язання визначається для орендарів, користувачів на інших умовах таких земельних ділянок у порядку, визначеному ПКУ.

У разі переходу права власності або права користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди, на земельну ділянку, віднесену до сільськогосподарських угідь, від одного власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) до іншого власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) протягом календарного року та за умови державної реєстрації такого права відповідно до законодавства, мінімальне податкове зобов'язання щодо такої земельної ділянки визначається для попереднього власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) за період з 1 січня такого календарного року до початку місяця, в якому припинилося право власності на таку земельну ділянку, або в якому така земельна ділянка передана в користування (оренду, суборенду, емфітевзис), а для нового власника, орендаря або користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) - починаючи з місяця, в якому він набув право власності або право користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди на таку земельну ділянку, та враховується у складі загального мінімального податкового зобов'язання кожного з таких власників або користувачів.

У разі відсутності державної реєстрації переходу права власності або права користування, у тому числі оренди, емфітевзису, суборенди, на земельну ділянку, віднесену до сільськогосподарських угідь, від одного власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) до іншого власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) протягом календарного року мінімальне податкове зобов'язання щодо такої земельної ділянки визначається для попереднього власника, орендаря, користувача на інших умовах (в тому числі на умовах емфітевзису) на загальних підставах за податковий (звітний) рік.

### **На кого поширюються вимоги наказу щодо ведення обліку товарних запасів?**

Наказ Міністерства фінансів України від 03.09.2021 № 496 «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку» (далі – Порядок № 496), який набрав чинності 26.11.2021, визначає правила ведення обліку товарних запасів та поширюється на фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку (далі – ФОП), які відповідно до Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» зобов'язані вести облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, та осіб, які фактично здійснюють продаж товарів (надання послуг) та/або розрахункові операції в місці продажу (господарському об'єкті) такого ФОП.

При цьому дія Порядку № 496 не поширюється на платників єдиного податку першої групи.

Із загального числа платників єдиного податку другої – четвертої груп (фізичних осіб – підприємців) вимоги Порядку № 496 поширюються виключно на платників, визначених п. 61 підрозд. 10 розд. XX «Інші перехідні положення» Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями, які здійснюють:

- реалізацію технічно-складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;
- реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення;

- реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння.

Разом з тим вимоги Порядку № 496 поширюються на фізичних осіб – підприємців – платників єдиного податку третьої групи, які зареєстровані платниками податку на додану вартість.

Водночас Порядок № 496 встановлює обов'язок ведення обліку товарних запасів за місцем їх реалізації для фізичних осіб – підприємців на загальній системі оподаткування, які здійснюють діяльність у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.

### **На розвиток територіальних громад Тернопільщини малий бізнес перерахував понад 842,5 млн грн єдиного податку**

Торік суб'єкти господарювання, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, сплатили до місцевих бюджетів Тернопільщини понад 842,5 млн грн єдиного податку. Порівняно з 2020 роком надходження цього платежу зросли на 138,3 млн гривень.

Значна частка сплаченого податку – внесок приватних підприємців. Упродовж 2021 року вони сплатили 575,2 млн грн єдиного податку, що на 122,5 млн грн більше, ніж позаторік.

Юрособи-спрощенці перерахували за цей період 106,9 млн грн єдиного податку, а це плюс 19,7 млн грн до 2020 року. Платники ж фіксованого сільськогосподарського податку, а це четверта група спрощеної системи оподаткування, у 2021 році перерахували до місцевих скарбниць 160,5 млн грн єдиного податку.

### **Отримано спадок: чи подавати декларацію?**

З початку 2022 року стартувала кампанія декларування громадянами доходів, одержаних протягом 2021 року.

Оподаткування об'єктів спадщини залежить від ступеня споріднення спадкодавця і спадкоємця та резидентського статусу.

За нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб оподатковуються об'єкти спадщини, що успадковуються членами сім'ї спадкодавця першого та другого ступенів споріднення;

За ставкою 5% оподатковується вартість будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцями, які не є членами сім'ї спадкодавця першого та другого ступенів споріднення.

Ставка 18% застосовується для будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцем від спадкодавця-нерезидента, та будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцем-нерезидентом від спадкодавця-резидента.

Дохід у вигляді вартості успадкованого майна (кошти, майно, майнові чи немайнові права) у межах, що підлягає оподаткуванню, зазначається в річній податковій декларації, крім спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб.

Отже, фізичні особи, що одержали дохід у вигляді спадщини, який оподатковується за нульовою ставкою податку, не зобов'язані включати вартість такої спадщини до складу загального річного оподатковуваного доходу.

Такі фізичні особи можуть не подавати річну податкову декларацію про майновий стан і доходи, але за умови відсутності інших підстав для подання декларації.

Фізичні особи, які отримали спадщину, що оподатковується за ставками 5% та 18%, зобов'язані включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного

доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року (до 1 травня 2022 року).

**Як проводити розрахункову операцію у разі продажу товарів з доставкою товарів через служби доставки?**

У разі продажу товарів з повною передплатою на поточний рахунок продавця у форматі IBAN фіскальний чек через реєстратори розрахункових операцій (РРО) та/або програмні РРО (ПРРО) може не видаватись. В поштове відправлення вкладається документ на товар: товарний чек, накладна тощо.

У разі здійснення попередньої оплати з використанням платіжних карток така операція є розрахунковою та вимагає видачу фіскального чека, який може бути вкладений в поштове відправлення або надісланий покупцю в інший спосіб (на електронну пошту, мобільний телефон тощо).

У разі оформлення продажу товарів з післяплатою (накладений платіж) необхідність застосування РРО та/або ПРРО залежить від умов договору між продавцем та перевізником. Обов'язок продавця передати товар покупцеві вважається виконаним в момент здачі товару перевізникові або організації зв'язку для доставки покупцеві. Продавець у такому випадку вкладає в поштове відправлення документи на товар (товарний чек, накладна тощо).

*Тернопільський відділ організації роботи  
організаційно – розпорядчого управління  
Головного управління ДПС у Тернопільській області*